

ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

Курсант 4-го курсу **Сторожук І.Я.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М.М.**

Статевими злочинами називають передбачені кримінальним законом сексуальні посягання на статеву волю, статеву недоторканість, умови нормального розвитку неповнолітніх та на нормальний уклад у галузі статевого відносин.

Характерна особливість статевих злочинів полягає в тому, що вони мають сексуальні мотиви, спрямовані на збудження чи задоволення статевого інстинкту. Сексуальні дії, які утворюють об'єктивну сторону цих злочинів, завжди спрямовані на конкретного потерпілого. Всі вони навмисні, бо вчинюються з певною метою - порушити чи задовольнити статеву потребу. Найпоширенішим серед статевих злочинів є зґвалтування.

Зґвалтуванням у кримінальному праві називають статевий акт, вчинений проти волі потерпілої особи із застосуванням фізичного насильства, погрози або з використанням її безпорадного стану.

Зґвалтування порушує статеву волю потерпілої особи, яка є видовим об'єктом цього злочину. Кримінальний закон охороняє статеву волю жінки і статеву волю чоловіка. Потерпілою від зґвалтування може бути особа жіночої і чоловічої статі.

Статевий акт визнається зґвалтуванням, якщо опір жінки статевому акту був дійсним, а не удаваним, коли жінка нібито суперечить, а насправді не заперечує проти статевого акту.

Статевий акт визнається зґвалтуванням, якщо він був вчинений з використанням безпорадного стану потерпілої особи, коли вона за своїм фізичним чи психічним станом не могла розуміти вчинюваних з нею дій, або чинити опір винному,

який міг усвідомлювати, що потерпіла перебуває саме в такому стані. Такий стан може виникнути через хвороби, похилий вік, фізичні недоліки, малолітство, патологічне сп'яніння і т. ін.

Фізіологічне сп'яніння, алкогольне чи наркотичне теж може бути визнано безпорадним станом, але таке буває лише тоді, коли потерпіла була такою і настільки п'яною, що не могла усвідомлювати дійсності, розуміти того, що з нею робиться, і не могла через це чинити опір насильству.

Для відповідальності за зґвалтування не має значення, через які причини виник безпорадний стан потерпілої - чи його створив винний, чи він виник незалежно від нього, його дій.

Для визначення, чи була потерпіла особа у безпорадному стані внаслідок застосування лікарських препаратів, наркотичних засобів, отруйних, токсичних чи інших сильнодіючих речовин, призначається відповідна експертиза.

Попередження злочинів значною мірою залежить від встановлення перешкод антигромадським впливам на формування особистості. Тому в попереджувальній діяльності важливе значення мають норми адміністративного та інших галузей права, які повинні забезпечити в подальшому правомірну поведінку особистості. Попереджувальна роль норм адміністративного права полягає в тому, що вони виконують ці функції в боротьбі зі злочинністю на спеціально-кримінологічному рівні - для попередження конкретних видів злочинів - і на індивідуально-кримінологічному рівні, для профілактичних дій щодо конкретних осіб, які за певних умов можуть скоїти злочини.

Не лише закони регулюють попереджувальну діяльність. Питання конкретної її організації і компетенція осіб, що безпосередньо цим займаються, визначається відомчими наказами, що мають обов'язковий характер тільки для співробітників даної установи.

Правова профілактика є тим напрямком попереджувальної соціальної діяльності, яка покликана не допустити порушення соціального механізму правової регуляції, усунути чинники, які породжують правопорушення. Попередження правопорушень і є основною метою правової політики.